které místo. A víme dobře, že na některém místě může — i šikovný notář — tak sotva žít, víme, že jiná notářství jsou několikrát výnosnější. Rozdělení břemen podle hlav stalo se ve věci rychnovské, bylo by ale osudným, považovati takové rozdělení za pravidlo, s kterým vystačíme i do budoucna.

Řádné revise potřebujeme jako soli. Nemůžeme říci, že se zařídit nedá, když se úspěšně zavedla i u kampeliček, kde se na účtující orgány a jejich knihy mohou klást požadavky přece jen menší, než na účtování právníků. Ale již z oněch výkazů deposit poznali bychom důležité okolnosti. Jednak, kolik asi budeme muset revidovati. Ony staré případy vzbudí jistě pozornosti víc, než případy nové. A tak, u takového horského notáře z jižní Šumavy se dozvíte, že depositum 100.000 Kč je nemožností, protože by se na takový obnos muselo skládat několik nejbohatších občanů. Při tom, podle jeho, docela zdravého ostatně názoru, on není banka a nebude si pro nějakých 5—10.000 Kč, které by se eventuelně u něho mohly složit, pořizovat t. zv. nedobytnou pokladnu. Posílá lidi jednoduše do spořitelny, aby si to deponovali na vinkulované knížky. A nemá zodpovědnosti. Poplatek za úschovu, třeba nepatrný, by stejně počítat nemohl, protože by mu jej klienti nezaplatili. Dnes je každá koruna dobrá.

U jiného bude deposit, a značných, řada. Budou to případy spletité, kde opravdu bude snad zapotřebí i účetního znalce. Už jen proto, že takový znalec pracuje mnohem rychleji, než na př. mohu revidovati já. A to by měl takový horský, chudý notář platiti stejný revisní příspěvek jako onen velký? Nebylo by spravedlivější, aby si každé notářství uhradilo svůj revisní náklad samo? Vždyť nejsou revise jen řádné, jsou a jistě budou také mimořádné, a právě ty jsou nákladnější. A dejme tomu, že některý notář — bez zlého úmyslu, jen z pohodlnosti, bude míti peněžní věci ne zcela přehledné. Pozná-li na vlastní kapse, že tato jeho pohodlnost mu působí výdaje, však on si to pro příště povede lépe! Výčitky svědomí, směřující přes kapsu, se zapomínají nejtíže!

A konečně zvýšení kaucí. Tady si musíme říci: Máme mít sociální ohledy, nebo ne? Nemyslím, že by u nás se doporučovalo, považovat za člověka individuum teprve od 100.000 Kč. Budou-li kauce vyšší, museli bychom dáti možnost těm, kteří je nemají, aby si je za snesitelných podmínek opatřili výpůjčkou. A hlavně: Museli bychom stanovit pro určitá místa určité kauce. A zase mně ulehčuje ta okolnost, že mluvím v odborném časopise ku kolegům, jistě informovaným. Nemusím jmenovati místa, znáte jistě každý takové, kde by se vystačilo — kromě onoho fondu, pojištěním proti povinnému ručení do 50.000 Kč, znáte ale jistě i jiná, kde by byla docela přiměřená kauce 500.000 Kč! Dosud je rozdělení: okresy, kraje, Praha. To by nám ovšem nestačilo. A zase, alespoň jedno z měřítek. Chce-li, nebo musí-li notář přijímati velká deposita, je spravedlivo, aby měl kauci větší, než tam, kde jsou deposita malá. Ovšem, slyším již námitku, že by to způsobilo, že by se notáři vyhýbali depositům a tím by se zase obmezila jedna charakteristická vlastnost notářská. Ale byla by to tak velká škoda? A není vlastně podle zákonných předpisů notář povinen, zbaviti se deposita co nejdříve? A hlavně: Ani deset notářů, kteří odmítnou přijati velká deposita s docela rozumným poukazem, že nemají vlastní 100% bezpečné tresory, neudělá takovou škodu stavu, jako jeden, který deposita přijme a — nemusí je ani zpronevěřit sám, stačí, když mu lupiči vykradou kancelář a on bude nucen poukázat strany, aby počkaly, až na výsledek amortisačního řízení!

Tohle je jen několik nápadů venkovana. Mnohé odposlouchal, hlavně kolegům kandidátům. Netvrdí 100% pravdu, neb 100% proveditelnost. Byl by naopak rád, kdyby mu bylo namítnuto něco lepšího, proveditelnějšího a spravedlivějšího. Protože myslí, že máme všechno, čeho je potřebí k tomu, aby notářství zůstalo tím důležitým faktorem, jakým bylo a je. Životní oprávnění, schopné lidi a prvotřídní dorost. Jenom že si neradi povídáme o tom, co by se mělo udělat a dáváme se překvapiti — obyčejně z kruhů nenotářských.

Dr. OTAKAR HANNA, kandidát notářství, Praha II.:

Lze branný příspěvek odečísti od základu daně důchodové?

Lze.

§ 15. bod 1 lit e) o přímých daních uvádí v závorce mezi jiným též daň důchodovou jako nezpůsobilou ke srážce od základu daně důchodové.

§ 6 zák. 177/31, ve znění zákona 120/32 zavádí »přechodní« přirážku jako »součást« daně důchodové, aniž by ji s ní ztotožňoval, a podvoluje ji všem zákonným ustanovením, platným pro daň důchodovou, pokud § 1 až 5 zák. 177/31 nic jiného neustanovují. Tudíž platí na tuto přirážku též ustanovení § 15, bod 1, lit. e) o neodčitatelnosti daně důchodové.

Naproti tomu neobsahuje zákon z 19. prosince 1934, č. 266 Sb. z. a n. o branném příspěvku obdobný předpis, jako je § 6 zák. 177/31, a nelze tento příspěvek ani ztotožniti s daní důchodovou ani jí na roveň klásti. Platí tudíž pro branný příspěvek plně předpis § 15 bod 1 lit. e) o odčitatelnosti jiných než výslovně tam v závorce uvedených státních daní a dávek, ovšem jen, pokud byl skutečně zaplacen. Ježto se bude branný příspěvek vybírati již za rok 1934, ovšem jen na základě platebního rozkazu, kdežto za rok 1935 bude při příjmech z poměrů služebních současně se sraženou daní důchodovou, avšak odděleně, přímo měsíčně zaměstnavatelem muset býti odváděn, nebude lze pojmouti tento příspěvek za rok 1934 do srážek ze základu daně důchodové již v přiznání daňovém za rok 1934, nýbrž až v přiznání za rok 1935, zde ovšem případně spolu s příspěvkem placeným srážkou za rok 1935 s daní z důchodů služebních.

Vzhledem k ustanovením § 4 odst. IV. zák. 177/31 a § 8 zák. 266/34 vypočte se jak přechodní přirážka, tak branný příspěvek vždy jen z čisté daně důchodové.

ZE DNE

Ministerstvo financí vydalo výnos ze dne 15. září 1934 č. IV. 5508/34, jímž obnoven byl výnos býv. min. financí z 29. července 1911 č. 92.865/10, jehož obsah jest asi tento:

1. Užívá-li obchodní společnost nemovitostí a zejména nemovitostí s továrním zařízením, které nejsou knihovně připsány jí, nýbrž společníkům, pak dán jest vnos, a sice buď vnos práva užívacího nebo vnos vlastnictví.

Vnos práva užívacího musí býti zpoplatněn dle škály II. z úplaty, která byla za toto právo smluvena nebo z vyšetřené ceny jeho; vnos práva vlastnického po-

droben jest nemovitostnímu poplatku převodnímu.

Rozhodnou jest při vnosu práva užívacího dotčená nájemní nebo jiná podobná smlouva, při vnosu práva vlastnického společenská smlouva nebo specielní smlouva převodní.

Není-li takových smluv, má finanční úřad první instance věc vyšetřit, podle vodítek, které mu v oněch výnosech byly dány.

2. Podle těchto vodítek jest vnos pouhého užívání dán tenkráte, když smluvena byla určitá úplata za užívání, když placení této úplaty jest patrno z knihy společnosti a když v inventurách a bilancích firmy této užívací právo figuruje jako aktivum.

Vnos vlastnického práva jest poplatkově dán, když dotčené nemovitosti figurují v aktivech společnosti; když v nich figuruje výměr jejich; když jsou pojaty do společnostní inventury a bilance anebo když majitel jejich ze své firmy jednotlivce utvořil firmu společenskou.

Ta okolnost, že takovéto nemovitosti zůstaly v knihách připsány společníkům osobně, jest při tom nerozhodnou.

3. Finanční úřady mají přísně nařízeno, aby těchto předpisů přesně dbaly a aby zejména při projednávání pozůstalosti některého společníka zkoumaly, byl-li již svého času zaplacen poplatek z práva užívacího nebo vlastnického, které bylo do společnosti vneseno.

Osnova zákona o zárukách veřejných notářů a o veřejnonotářských depositech byla zaslána notářské komoře pražské ministerstvem spravedlnosti pod čís. 3192/35-11 dne 19. ledna 1935 s pozváním na poradu o úpravě této osnovy již na den 24. ledna 1935. Poněvadž pro tak krátkou lhůtu nebylo možno ani osnovu pořádně prostudovati, nadto zjednati si vyjádření a zmocnění jednotlivých komor, a došlo pouze 5 výtisků osnovy, předána věc pracovní komisi, zvolené k tomu cíli na schůzi dne 2. I. 1935 (vicepres. Dr. Ponec, notář Brábek a kandidáti Dr. F. Janatka, jednatel Spolku notářů čsl. a V. Macas, starosta Spolku čsl. kand. notářství), kteráž věc společně s pres. Dr. Čulíkem zevrubně prostudovala a zaujala k ní jednotné stanovisko. Na poradě konané dne 24. I. 1935 v ministerstvu spravedlnosti za předsednictví sekč. šéfa Dra Vosky a za přítomnosti zástupců ministerstev unifikací a financí, kteréž se z řad notářů a kandidátů zúčastnili pres. Dr. Čulík, vicepres. Dr. Ponec, Dr. F. Janatka a V. Macas, prohlásil pres. Dr. Čulík hned na počátku jednání, že přítomní notáři a kandidáti nejsou svými komorami a spolky k jednání zmocněni a že připomínky, které na této poradě jimi přednášeny budou, mají za účel ministerstvo pouze informovati tak, aby osnova, jež po tomto jednání bude vypracována, mohla býti předmětem jednání na schůzích, které k tomu cíli jednotlivé komory svolají. Stejné prohlášení opětoval vicepres. Dr. Ponec před pokračováním porad dne 6. II. 1935. Vzato na vědomí, že jde zatím jen o nástin osnovy a informativní předporadu, a že vlastní osnova bude teprve vypracována a rozeslána všem notářským komorám.

Pro případ námitek se strany kterékoliv komory bude pak ustanovena společná anketa, k níž delegáti komor budou pozváni. Tak probrány prvé tři články, zbývající část pak prodiskutována dne 6. února 1935.

V dalším zmiňujeme se stručně o materielním obsahu osnovy, jež je rozčleněna v pět článků, a to již o nynějším stavu podle výsledku zmíněných předporad:

Čl. I. (§§ 1—3) jedná o zárukách veřejných notářů, a recipuje z osnovy not. řádu ustanovení o všeobecném zvýšení notářských kaucí na jednotnou výši 50.000 Kč. Složení kauce může býti nahrazeno pojištěním proti zákonné odpovědnosti v téže výši. Nové zde jest, že objektivní rozsah ručení je rozšířen, neboť kauce mají částečně ručiti i za náhradu škod, způsobených při správě deposit trestným činem některého notáře (v. kolektivní ručení v čl. IV.).

Čl. II. (§§ 4—9) jedná o úschově cenných hodnot, a vyslovuje tyto zásady:

1. notář jako soudní komisař nesmí u sebe v úschově ponechávati žádných hodnot, nýbrž musí je uložiti u zákonných míst schovacích,

2. každé depositum musí býti zapsáno do úřední knihy úschov, odevzdávající musí obdržeti stvrzenku,

3. hodnoty, které nemají nebo nemohou býti vydány do 3 dnů, musí býti uloženy u peněžního ústavu, jenž deponenta či jeho zmocněnce ihned uvědomí o každé notářově disposici depositem; zavádí se tedy stálá kontrola osudu deposita stranami samotnými. Podrobné předpisy budou vydány vládním nařízením, a pro každé porušení jich je stanovena přísná trestní sankce.

Čl. III. (§ 10) zaváadí podpůrné ručení blízkých osob notářových (§ 5, odst. 1 odpůrč. řádu) veškerým jměním, o němž neprokáží, že ho nabyly jinak než od notáře, jakož i jiných osob, které nabyly jmění bezplatně od notáře, pokud nejde v obou případech o splnění zákonného závazku ani o obvyklé příležitostné dary přiměřené výše.

Čl. IV. (§§ 11—18), nadepsaný »o záručním fondu za deposita«, obsahuje ustanovení o kolektivním ručení notářů za defraudace, resp. za každou škodu, způsobenou při správě depositu trestným činem veř. notáře (původně požadováno ručení za každou, i náhodnou (!) ztrátu deposita). Záruční fond má býti pouze jeden pro celou republiku ve výši ⅓ úhrnu všech notářských kaucí, tedy cca 8,000.000 Kč (pův. požadována výše cca 24,000.000 Kč), a spravovati jej má 5členný správní sbor se sídlem v Brně. Přispívati do fondu budou všichni notáři jakož i náměstci uprázdněných míst, notáři buď stejným příspěvkem nebo odstupňovaným podle základu všeobecné daně výdělkové; zmenší-li se jmění fondu, nutno jej obdobným způsobem doplniti na povinnou výši. Tento fond ručí podpůrně, když nestačí na úhradu škody ani jmění notářovo, ani jmění, kterým ručí osoby uvedené v § 10; je samostatnou právnickou osobou, je oprávněn odporovati právním jednáním notáře i ručících osob (§ 10) podle odpůrčího řádu a má vůči všem těmto osobám postih na náhradu vyplacených částek. Ručení fondu jakož i osob uvedených v § 10 je vyloučeno, jestliže ten, kdo svěřil veřejnému notáři depositum nebo nakládání s ním, hrubou nedbalostí zpronevěru umožnil, nebo jde-li o zpronevěru takových hodnot, které strana veř. notáři svěřila, aby unikla právním závazkům, které má ať podle veřejného, ať podle soukromého práva (§ 10, odst. 2 a § 18). Pokud fond neklesne pod povinnou výši, budou z něho bývalým notářům nebo jejich dědicům na žádost vráceny splacené příspěvky; úroky v tomto případě mohou býti správním výborem upotřebeny na dotace fondů pro vdovy a sirotky. Kromě toho jest zde celá řada ustanovení formálního rázu o jednání a usnášení se správ. sboru, uložení jmění fondu, jeho správě, dohledu naň a pod. Všechna ustanovení tohoto článku IV. budou suspendována, jestliže se všichni veřejní notáři pojistí proti škodám, k jichž zajištění je záruční fond určen; takové pojišťovací smlouvy vyžadují ovšem předběžného schválení ministra spravedlnosti.

Čl. V. (§§ 19—23) obsahuje ustanovení společná a závěrečná (lépe přechodná), z nichž nejzávažnější jsou tato: Dosavadní záruky mají býti doplněny (resp. nahrazeny pojištěním) do 6 měsíců od účinnosti tohoto zákona; lhůtu tuto může min. spravedlnosti prodloužiti z důležitých důvodů do tří let. Zpětná účinnost se zavádí nejen pro deposita, převzatá před účinností tohoto zákona, nýbrž i na náhradu všech defraudací do účinnosti tohoto zákona neuhrazených!

Proti celému článku IV. a zejména proti jeho zpětné účinnosti dle článku V. zaujali všichni přítomní notáři i kandidáti rozhodně odmítavé stanovisko, poněvadž ustanovení ta jsou nejvýš nespravedlivá, rozšiřují vinu jednotlivcovu na celý stav, a ukládajíce náhradu škody všem nevinným a poctivým kolegům zpronevěřilého notáře znamenají v podstatě násilnou expropriaci jejich jmění a těžký zásah do nabytých práv. Není tu opravdu žádné příčinné souvislosti mezi vinou a trestem, nejde ani o culpu in eligendo, vždyť na ustanovení onoho defraudanta neměli žádného vlivu! Kolektivní ručení se může vztahovati jen na škody nezaviněné nebo způsobené opomenutím náležité péče; ukládati však autoritativně stejné ručení i za delikty kommissivní zdá se nám považlivým justičním omylem, protože toto přesouvání odpovědnosti za zločin jednotlivcův bude u nespravedlivě poškozených buditi pocit křivdy, utrpěného násilí, a ubíjeti vědomí spravedlnosti a mravnosti, čili působiti zlo, které plodí a bude plodit zase jen zlo. U slabších charakterů bude míti za následek též oslabení vědomí vlastní zodpovědnosti; máme smutné zkušenosti, jak se vyplatila šlechetnost notářů, kteří sami dobrovolně uhradili defraudaci Kučerovu: v krátké době necelých dvou let se vyskytli již dva následovníci, kteří na projevenou kolegiální solidaritu hřeší.

Proti této argumentaci namítl referent, min. rada Mrština, že zde v prvé řadě rozhoduje zájem občanstva, které musí býti proti podobným škodám chráněno, dále že tímto zajištěním bude opět posílena a upevněna otřesená důvěra ve stav notářský, a konečně že jde v podstatě o stejná ustanovení, jaká byla již přijata všemi komorami na anketě konané dne 5. dubna 1934.

K posléze uvedené námitce dlužno však konstatovati, že tehdy se jednalo o zřízení záručních fondů v rámci celého